

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 23.

9de juni 1900.

26de aarg.

Nysgjerrig.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstud. I pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Allt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. D. P. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspektionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Bemærkninger til bibelhistorien, stykke 72.

Arbejderne i vingaarden.

"Af naade er I frelst ved troen, og det ikke af eder, Guds er gaben" (Efs. 2, 8).

Anledning til denne lignelse finder vi i Matt. 19de kapitel. Den rige yngling havde spurgt Jesus, hvad han maatte gjøre for at blive salig. Jesus svarede, at han maatte forsvare sig og følge ham. Da gik den rige yngling bedrøvet bort. Han kunde ikke høre saa stort et offer. Saa siger discipelen Peter, som havde hørt paa samtalen mellem den rige yngling og Jesus: "Se, vi har forladt alle ting og fulgt dig; hvad skal vi da have?" Jesus svarede, at de skulde ikke tabe noget paa det. Se versene 28 og 29.

Men i Peters spørgsmaal saa Frelseren en tankemaade, som var urigtig og meget farlig; den tankemaade nemlig, at man i Guds rige kan gjøre fordring paa løn. Saa fortæller Jesus lignelsen om arbejderne i vingaarden, netop for at lære Peter og os allesammen det, at i Guds rige er lønnen naade og ikke fortjeneste. Dette maa vi have for øie, naar vi læser denne lignelse.

Den vingaard, som omtales i lignelsen er himmeriget, eller Guds kirke her i verden. Ogsaa det gamle testaments kirke blev kaldt en vingaard (Efs. 5). Husbonden er kirkens herre og Gud. Han kalder os mennesker til sin kirke, som vi lærer i den 3dje artikel. Sammensteds, hvor Jesus taler om den samme ting, siger han, at vi indbydes til brud, til nadver, det vil sige til festmaaltid. Her i vor lignelse vil han minde os om, at vi kaldes til at være arbejdere. Og det er ikke bare lærerne som skal være arbejdere i kirken. Alle, som vil høre Kristi menighed til, skal være arbejdere. Vi skal lære og paaminde os selv og andre. Vi skal alle have omsorg for, at Guds ord maa blive troet og adlydt; at Guds vilje

maa ske hos os og vore medmennesker; at Guds rige maa komme o. s. v. Den, som ikke er med i saadant arbejde, han staar ledig paa torvet, om han ellers er en noksaa flittig arbejder i sit jordiske kald.

Disse arbejdere, som omtales i lignelsen, blev leiede til forskellige tider paa dagen. Jøderne regnede dagens tolv timer fra solens opgang til dens nedgang, fra hvad vi kalder kl. 6 om morgenen til kl. 6 om kvelden.

Med disse forskellige tider sigter Jesus dels til, at de forskellige folk kaldes, nogle tidligere, andre senere, dels til, at de enkelte mennesker kaldes i en tidlig, andre i en silbrig alder. Jødefolket blev kaldt, før hedningerne blev kaldte. Blandt hedningefolkene er der ogsaa stor forskel. Nogle er kaldte for længe siden; andre først i den aller sidste tid.

Af de enkelte mennesker bliver nogle kaldte allerede i barndommen. Det var tilfælde med os, som er fødte og opvokset i den kristne kirke. Men mange af disse staar alligevel ledige paa torvet. De kan ikke sige, at ingen har leiet dem. Men ogsaa saadanne vil kirkens herre gjerne faa ind i sin vingaard, derfor kalder han atter og atter paa dem. Somme faar han med sig først i den ellevte time. Det er meget uforstandig og daarlig handlet ikke at følge, saasnart Herren kalder. Den tid, vi staar ledige paa torvet, er tabt for os. Mange følger albrig kaldet. De vil ikke ombende sig til Herren; saa kommer høden og dommen; da er det forsent.

Om disse, som først blev kaldte, staar der i lignelsen, at husbonden blev enige med dem om en penge om dagen. De har altsaa tinget sig løn. De saa ikke paa det, som en stor naade, at de fik komme ind i vingaarden og gjøre arbejde der. Nei, de vilde have løn. Om de andre arbejdere, som blev leiede, staar det ikke, at de tingede sig løn. De fulgte kaldet og overlod lønnen ganske til husbonden. De havde ingen fordring at stille. Om aftenen kommer regnskabet. De sidste kaldes frem først. De faar af naade, hvad Herren vil give dem. Dermed er de tilfredse og taknemmelige.

De første, de, som havde tinget sig løn, kom ogsaa frem. De fik den løn, de havde tinget sig. Skal vi arbejde i vingaarden, havde de sagt, da vil vi have vor nytte af arbeidet; og den vil de. De havde hørt ord for at være gode arbejdere; det er en del af lønnen, som den gjerningshellige tinger sig. De havde hørt en bevissthed om, at de var dydige, retfaste men-

nesker. Det er ogsaa løn, som den gjerningshellige tinger sig, og som han ogsaa faar.

Men saligheden, frelsen hos Gud, den kan ikke fortjenes med arbejde. Den maa gives af naade. Derfor gif det ilde med dem, som havde tinget sig løn. Vi bør være hjertens glade over, at det ikke gaar efter fortjeneste i Guds rige. Thi da maatte vi komme til kort og staa tilfamme. Alt er naade i Guds rige; det er naade, at vi kaldes, det er naade, at vi faar arbejde der; af naade vil ogsaa Gud lønne bort arbejde og af naade gjøre os salige.

Hvi staar I her den hele dag ledige?

Matt. 20, 6.

En ung mand laa paa sit dødsleie. Han var kjendt som en alborlig kristen, særlig fra den sidste tid. Hans moder nærede derfor ingen tvil om hans lykkelige hjemgang til sin frelser.

En dag, da hun gif forbi døren til hans værelse, hørte hun ham dog udbryde: Tabt, tabt! Hun ilede ind til ham og spurgte: Er det muligt, at du har tabt dit haab til Gud, nu du maa dø? Nei, mor, det er ikke det; jeg har et haab, som rækker udover graven; men jeg har tabt mit liv. Jeg har levet 25 aar og ikke arbeidet for Guds rige, og nu dør jeg. Jeg har levet for mig selv. Jeg har levet for verden, og nu da jeg skal dø har jeg overgivet mig til Jesus; men mit liv er tabt.

Barnet i stormen.

Det stormede paa havet. Et flib var i nød, det blev tumlet, rullet og bugget, blaaforde bande mod planterne brød, lurende skjær bebudede død, og stjerner og fyr var slukket.

Der stod en flok blege, fortvilede mænd i aandeløs spænding paa dækket, de vidste, det var imod døden hen, og nu, da de kun havde timer igjen, var en higende livslyst vækket.

Kun styrmandens søn var slet ikke rødt — en gut paa en halv snes vintre —; han stod, som om glæden seilede med, som støtted hans fod paa et stenbrygt sted, som bølgen ei magtede at splintre.

De spurgte, hvorfor han ei sølte gru, skjønt døden dem fulgte i skjæret; men gutten svared med undrende hu: "Hvorfor skulde jeg være bange nu, min fader staar jo ved roret!"

* * *

Ja, Herre, naar hølger og storm og skjær har truende død mig svoret, saa gif mig en tro som barnets her, da lyser det mit i kampens færd: Min fader staar jo ved roret!

B. C. v. Hoffens barnehistorier.

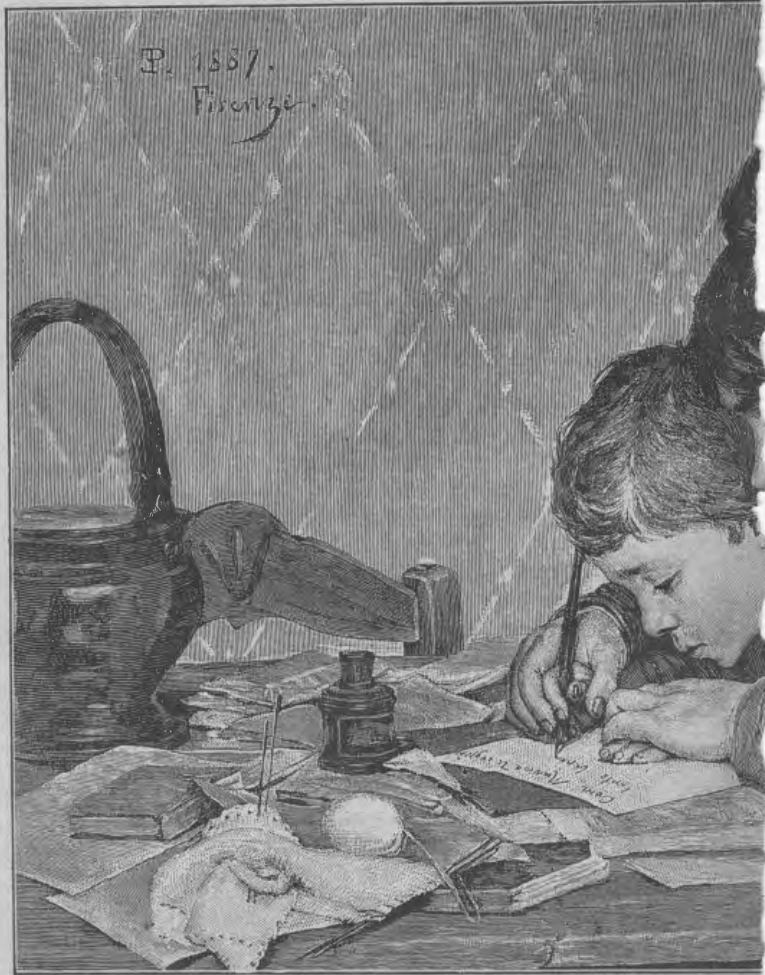
Tante Fanny og lille Mej.

Hele flegten var forelsket i lille Gunnar, papa og mama, farfar og farmor, mormor og tanterne; morfar vilde vist ogsaa have været det, om morfar bare havde faaet se ham, men morfar var død, før Gunnar blev født, og derfor kan han ikke regnes med blandt Gunnars bæundrere; der var nok alligevel; thi alle husets henner og veninder — og det var mange — var indtagne i ham.

Og nydelig var han! det kunde ingen negte, som saa hans lille runde stikkelse, hans lyslokkede hoved, de klare blaa øine og den lille krogede næse, som gab hans ansigt et saa snusfornuftigt udtryk, især naar han forsøgte at være høitidelig og alvorlig, satte næsen i beiret og holdt hænderne paa ryggen. Hans papa pleiede sommetider at staa saaledes og grunde, faste hovedet lidt tilbage, se frem under brillerne og holde hænderne paa ryggen, og naar Gunnar vilde gjøre det samme, gjorde den lille trumme næse en ypperlig virkning.

Der havde været shgdom og sorg i Gunnars hjem den vinter. Han havde baade mistet en lille søster, og hans mama var shg og daarlig, saa baade hun og faderen maatte rejse bort til et udenlandst badested, hvor Gunnar ikke kunde faa følge med.

Hvad tabet af den lille søster angaar, maa jeg tilstaa, at Gunnar tog sagen meget rolig; men naar man selv er tre aar, er det ikke godt at forstaa sig paa et staktars lille væsen, som striger nat og dag, lugter af kamferolie og bemægtiger sig barnekammeret. Vi maa derfor ikke dømme Gunnar altfor strengt, om han ikke sørgede, da den lille shgelige Tulla døde, et par

Skrivend

revising.

maaneder gammel; vi vil ikke anse ham for haardhjertet, om han fandt, at hendes begravelse var en ganske interessant begivenhed, som skaffede ham nye klæder, fager og syltetøj.

Værre var det at finde sig i, at papa og mama skulde rejse bort; den sorg kostede ham bitre og stridende taarer. Men ogsaa den fik ende; thi det blev besluttet, at Gunnar imens skulde være hos mormor og tante Fanny, og mormor var saa sød og snil, og tante Fanny var saa ung og glad og venlig, at alle mennesker syntes, det var en fornøjelse at træffe dem, og hvad Gunnar angik, havde han det som en perle i guldbøs mormor.

"Stjæm ham bare ikke ud for mig", bad moderen, da hun overgav sin lille hndling i tante Fannys hænder.

"Nei! du kan være rolig", forsikrede Tante Fanny, som var kommen for at hente ham. "Jeg skal være saa streng og fornuftig og passe saa vel paa ham, nu da jeg for alvor har ansvaret for ham."

Gunnar, som var en opmærksom tilhører til denne samtale, tittede forbauset og lidt forstrækket op i tantens glade ansigt.

"Mama, hvad er det, tante siger?" spurgte han og trak moderen i kjolen, men før hun kunde svare, brast tante Fanny i latter, tog Gunnar op i sine arme og begyndte at kysse og kjele for ham.

"Du deilige unge, er du ræd for mig?" raabte hun.

Nei, nu var Gunnar ikke længer ræd; han forstod meget godt, at det var "ikke saa lænt", som han udtrykte sig, skjønt tante Fanny havde talt om at være streng.

Men moderen rystede beghymret paa hovedet. "Jo, jo, jeg ser nok, hvorledes det vil gaa", sagde hun leende.

Godt var det ialfald at kunne overlade Gunnar i saa kjærlige hænder, og var tante Fanny ikke den allerforstandigste opdragerinde, man kunde ønske sig, saa kunde dog ingen mene det bedre, og saa var jo mormor der, som var saa klog og havde opdraget en hel række børn, der nu var slinke og prægtige mennesker, og mormor skulde nok vaage baade over tante Fanny og Gunnar, skjønt tante Fanny holdt meget strengt paa, at det var hende, der var i mamas sted, og som egentlig skulde tage sig af Gunnar. Det vilde blive saa uhyre morsomt, syntes hun, og havde meget travelt med at ordne sit værelse til den lille gæst; thi inde hos hende

skulde han bo, og lige ved hendes seng skulde hans lille seng staa; hun skulde selv klæde ham paa og stille med ham. Mormor smilte vel lidt hemmelighedsfuldt sommetider, naar hun saa tante Fannys iver, men hvad hun mente med dette smil, fortalte hun ikke til nogen. Kanske havde hun en mistanke om, at tante Fannys taalmod skulde blive sat paa en haardere prøve, end hun selv anede.

Nu var Gunnar kommen, og tante Fanny var rigtig slink som mama. Hun klædte ham paa, passede paa ham, en dag og to dage, saa hun knapt gav sig tid til at tage et haandarbejde i haanden, men den tredje dag skulde der komme fremmede til middag, og da maatte hun tænke lidt paa sig selv ogsaa, efterat hun først havde ordnet blonsterbaserne paa bordet, lagt fager i den store krystalstaaal og seet efter, at alt var fint og færdigt i spisesalen og de øvrige værelser.

Nu ja, Gunnar var nok heller ikke bleven glemt. Han havde faaet sine bedste klæder paa og var saa pen og fin, kjæmmet og børstet, som en liden gut kan blive, og tante Fanny var saa tilfreds med ham, at hun nær havde glemt sit eget toilette, men saa galt gik det dog ikke. Det var en vigtig sag, naar alt kom til alt; thi hun skulde have en splinterny kjole paa, og hun maatte i sidste øieblik gjøre et par smaa ændringer for at faa den rigtig som den skulde være. Hun blev saa urolig og saa ivrig efter at blive færdig i rette tid, at Gunnar ikke fik lov at blive inde paa hendes værelse. Han var iveien med alle sine spørgsmaal.

"Se saa, Gunnar, vær nu snil gut", sagde hun. "Hold hænderne paa ryggen og rør ingenting." Med denne formaning skjød hun ham ud gjennem den aabnede dør.

Og Gunnar holdt hænderne paa ryggen, satte sin lille næse i veiret og var fast besluttet paa at være gruellig "nil".

Mormors hjem var ikke stort og stafeligt; men det var saa sirligt og nydeligt og tog sig saa venligt og indbydende ud i det klare solskin med de vakre blomster inde og det springende løv derude; thi baar var det, og landligt var der rundt omkring. Mormor boede baade sommer og vinter paa et landsted, som laa saa rolig og fredelig ved en liden indsjø, og man kunde tro, man var langt ude paa landet, og dog var der en stor by saa nær ved, at man, naar luften var klar, kunde høre kirkeklokkerne ringe derinde. Jernbanestationen var endnu

mærmere, saa at man mange gange om dagen kunde se et glimt af de forbitlende tog mellem træerne og høre lokomotivpibens skjærende hvin trænge gennem fuglesjangen og den rislende lyd af en bæk, som muntert hoppede ned over en liden bakke og gennem haven banede sig vei til fjæen.

Men alt det brød Gunnar sig ikke om. Hvad der interesserede ham mer end alt andet var at se, hvorledes der saa ud i spisestuen, og did vendte han sine skridt, mens han stadig holdt hænderne paa ryggen og saa meget snusfornuftig ud.

Det festlig dækkede middagsbord, som glitrede af sølv og var prydet med blomster og frugter, kunde ogsaa være værd at se paa; men hvad der snart udelukkende tiltrak sig Gunnars opmærksomhed var en glasstaal, hvorpaa der var opstillet en pyramide af lækre tager, og som stod paa et libet bord for sig selv.

Her gjaldt det at se, men ikke røre, det vidste Gunnar. Se havde han da vel lov til, tænkte han, og det paa ganske nært hold, og derfor krøb han op paa en stol tætved bordet.

Nei, hvor det hvide slødestum, som skjød op af den vædre gule tagen saa lækkert ud! Gunnars høire haand trak sig uvilkaarlig fra ryggen, den lille runde pegefinger straktes frem, og ret som det var, gif den lige ind i tagen og kom ud igjen hvid og tht af slødestum. Gunnar blev en liden smule forstrækket og skyndte sig at putte fingeren i munden og slikke den ren.

Na! hvor godt det smagte! — Nu greb hele den lille haand om tagen og førte den hastig til munden, men i det samme Gunnar bed i den, saa sløden stummede ud over hans kinder og til og med over den lille næse, fik han høre tante Fannys stemme: "Hvem har givet Gunnar lov til at røre ved tagen?" spurgte hun strengt, og da Gunnar vendte sig om, saa han, at hun meget alvorlig stod der i den aabne dør og betragtede hans dumdriftige og brødefulde handling.

I en fart kom hænderne paa ryggen. Den lille tht, der var greben paa ferst gjerning, følte sig øiensynlig meget slab, men efterat han havde befinde sig et øieblik og ladet sin tungespids beskrive en halvcirkel fra den ene mundvig til den anden, sagde han:

"Mej spurgte mej, om mej skulde saa smage, og saa sa' mej, at mej kunde saa smage paa tagen."

Denne forsværstale fandt han selv meget tilfredsstillende, thi han drog et lettelsens suk og stod der saa straaftikker — med benene ud fra hinanden.

Det var forbi med tante Fannys alvor. Hun syntes selv, det var meget slemt, at hun ikke formaade at optræde med den moderlige værdighed, som sagen krævede, men hun brast i latter. Den lille forbyrder tog sig kostelig ud med sit tilfølede ansigt, sin værdige holdning og sit snusfornuftige udtryk, det kan ikke negtes; men gruelig galt havde han baaret sig ad, og det burde han da ogsaa saa vide.

Der blev dog ikke lang tid til formaninger og skænd; thi gæsterne begyndte at komme, og Gunnar maatte i største hast skaffes væk, for endnu en gang at blive vækset, før han kunde fremvise for de fremmede.

Til minde om denne begivenhed fik han i lange tider ikke hebe andet end "lille Mei".

Nu ved vi, hvorfra det navn kom, men lidt mere skulde vi vel høre om vor lille helt, om det end ikke er værd at sladre om alle de gale stræger, han gjorde.

Det kunde ikke altid være saa morsomt for tante Fanny at give sig af med sin lille pleiesøn, som det havde været de to første dage, da alting var nyt og tjært for hende. Vel var hun aldrig grættet og ubenlig imod ham, men det kunde hende, at hun blev lidt træt og varm og følte trang til at være i fred, og da fandt hun, at det var meget nyttigt for Gunnar at more sig paa egen haand. Dette løb ikke altid saa heldig af; thi naar den unge herre var paa egen haand, viste han en virksomhed, som ofte havde ret betænkelige følger.

Saa hændte det en dag, da tante Fanny sad inde i sit værelse og kniplede, at hun blev afbrudt i sit arbejde ved, at der kom fremmede, og hun maatte da ned i stuen for at hjælpe at underholde dem. Da Gunnar en lang stund havde lagt i al stilhed med sin træhest i en krog af værelset, hvor han havde sin stald, kunde han jo gjerne blive ved med den legen, syntes tante Fanny. (Han var for øieblikket ikke sin nok til at vise sig for fremmede, og det var saa besværligt at flæde ham om).

"Nu skal lille Mei være en snil gut", sagde hun, og efter at have kastet et hurtigt og prøvende blik paa sig selv i spejlet, skyndte hun fra ud af værelset.

(Sluttes.)

Den Syges trøst.

Sn Guds ords forkynder fortæller: „Jeg var paa vei til B., hvor jeg skulde holde opbyggelse, da jeg blev anmodet om at se ind til en syg undervejs.

Jeg gik op ad trapperne i huset og traadte ind i et lidet tagkammer. Alt derinde vidnede om den største fattigdom. Jeg fandt derinde en middelalbrende kone og hendes datter, en ung pige paa omtrent tyve aar. Solen kastede sine klare straalere ind gennem vinduet og hidrog til, at den uorden og alt det smuds, som var derinde, faldt endnu mere i øinene.

Det var den unge pige, som var syg. Hun laa henne i sengen i den ene krog af kammeret. Det var tydeligt, at hun maatte have været meget smut; men sygdommen havde udtæret hende saa, at hun saa ud næsten som bare kind og ben. Hendes ravnorte haar bølgede i forvirret masse paa pudsen og dannede en mørk ramme, som lod ansigtets blegghed endnu mere komme frem. Sveden perlede paa hendes pande, og hun laa der med lukkede øine.

Jeg følte paa hendes puls og forstod straks, at døden ikke var langt borte.

Efter at have talt nogle ord med moderen spurgte jeg den døende:

„Føler De store smerter?“

Der kom intet svar.

Jeg gjentog spørgsmaalet; men hun svarede fremdeles ikke.

„Jeg er ræd for, at hun ikke længere kan samle sig,“ sagde moderen.

Ogsaa jeg var tilbøielig til at tro det samme. Jeg vilde imidlertid forsøge endnu en gang, hviende mig over hende og spurgte:

„Kjender De Jesus?“

Og hvilken virkning havde ikke lyden af dette navn paa hende. Det var, som om hendes svindende bevidsthed atter pludselig vendte tilbage. Hun aabnede øinene for at betragte den fremmede, som havde gjort hende dette simple spørgsmaal. Et himmelsk smil forklarede hendes ansigt, og med svag stemme hoivste hun:

„Han er min saliggjører.“

„Gud være lovet for det!“ svarede jeg.

„Har De længe kjendt ham som Deres saliggjører?“

Bed erindringen om Guds langmodighed mod hende kom taarerne frem i hendes øie, og hun svarede:

„Nei ikke længe — først efterat jeg blev syg. Jeg har været en stor synder; men Jesus havde mig kjær, og han er død for mig. Jeg ved, at han med sit dyrebare blod har renset mig fra al synd.“

„Er De lykkelig nu da?“

„Fuldkommen lykkelig,“ var hendes svar, og atter drog et himmelsk smil sig over hendes døende træk. Hun orkede imidlertid ikke mere og sank atter hen i den døle tilstand, hvoraf alene Jesusnavnet nøgling havde kunnet vække hende.

Jeg forlod hende og nogle timer senere var hun sovnet hen.“

Ryttergeneral Sarrat

var bekendt paa grund af sin kæmpestyrke. Han laa en gang syg i sin høie alderdom og havde ladet lægen hente. Da denne havde taget plads paa en stol ved sengen, begyndte den gamle at klage: „Alt, doktor, De kan ikke tænke Dem, hvor svag jeg er, alle mine kræfter er borte; ser De, kjære doktor, selv det,“ med disse ord tog han med den høire haand fat i det ene ben af stolen, som doktoren sad paa, og løstede stol og læge langsomt i veiret, „selv det falder mig formelig besværligt.“

Dpl. paa gaader i nr. 21.

Bogstavgaade: Anna Kolbjørnsdatter.

Stjulte navne: 1. Ole. 2. Gaas. 3. Han, ren. 4. Ved, øje.

Billedgaade: Tyvene brød ind i etagen over os.

Stjulte navne.

1. At: Henrik Bergeland var en stor digter kan jeg bevise. (2 stedsnavne)

2. Man ilagde kassereristen en stor mulkt. (1 by.)

Asta Haneborg
Surum.